

UZASADNIENIE

Powódka A. K. w ostatecznie sprecyzowanym powództwie wniosła o zasądzenie od (...) Spółki Akcyjnej w S. tytułem odszkodowania kwoty 5.929,58 złotych wraz z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu. Na kwotę objętą powództwem, składają się: 4.005,98 zł tytułem częściowego odszkodowania (koszty naprawy pojazdu powódki), 1623,60 zł (koszty najmu pojazdu zastępczego) oraz 300 zł (koszty prywatnej ekspertyzy sporządzonej w toku postępowania likwidacyjnego).

W odpowiedzi na pozew pozwany zakład ubezpieczeń wniósł o oddalenie powództwa, przyznając zasadę odpowiedzialności pozwanej za skutki wypadku z dnia 19 grudnia 2011 r. na podstawie odpowiedzialności OC, fakt wypłaty odszkodowania w kwocie 3.681,03 zł oraz kwestionując wysokość szkody i potrzebę najmu pojazdu zastępczego.

Wyrokiem z dnia 19 sierpnia 2014 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi orzekł zgodnie z żądaniem pozwu. W uzasadnieniu swego rozstrzygnięcia Sąd I instancji ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 19 grudnia 2011 r. doszło w Ł. do wypadku komunikacyjnego, w którym poszkodowana została A. K., będąca właścicielem pojazdu N. (...). (...) Spółka Akcyjna w S. uznała swoją zastępczą odpowiedzialność za skutki wypadku komunikacyjnego w ramach odpowiedzialności z polisy OC. Decyzją z dnia 9 stycznia 2012 r. powódce przyznano odszkodowanie w wysokości 3.681,03 zł. Koszt naprawy uszkodzeń w pojeździe powódki powstałych w wyniku zderzenia z dnia 19 grudnia 2011 r. , wynosił 7.687,01 zł brutto. Całkowity czas naprawy wyniósł 9 dni roboczych, nie licząc dwóch dni wolnych od pracy. Czas naprawy obejmował również 2 dni na zamówienie i dostarczenie części, 1 dzień na doschnięcie lakieru, polerowanie i inne czynności administracyjno – techniczne.

Na czas naprawy powódka wynajęła pojazd zastępczy. Czas najmu wyniósł 11 dni (od 20 grudnia 2011 r. do 31 grudnia 2011 r.) a cena najmu wyniosła 120 zł netto dziennie + 23 % podatku Vat. Łączny koszt najmu pojazdu zastępczego wyniósł 1623,60 zł brutto.

Po zdarzeniu powódka dokonała naprawy pojazdu i sprzedała go w 2012 r.

W toku postępowania likwidacyjnego powódka zleciła sporządzenie prywatnej opinii na okoliczność kosztów naprawy i poniosła z tego tytułu koszt w wysokości 300 zł brutto.

Dokonując powyższych ustaleń Sąd orzekający uznał, że powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości, to jest w zakresie kwoty 5.929,58 zł obejmującej koszty najmu pojazdu zastępczego (1.623,60 zł) oraz dotychczas nieponiesionych przez pozwanego kosztów naprawy jak również koszty prywatnej ekspertyzy w toku postępowania likwidacyjnego (300 zł).

Podstawą prawną odpowiedzialności ubezpieczyciela za skutki wypadku w niniejszej sprawie jest przyjęcie odpowiedzialności za sprawcę wypadku na podstawie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów oraz przepis art. 822 k.c. Podstawą odpowiedzialności strony pozwanej w niniejszej sprawie są także precyzujące i rozwijające regulację kodeksową przepisy ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124 poz. 1152, z późn. zm.).

W przedmiotowej sprawie fakt zaistnienia szkody skutkującej powstaniem obowiązku wypłaty odszkodowania przez pozwaną instytucję ubezpieczeniową poszkodowanym był bezsporny, rozstrzygnięcia wymagała zatem wyłącznie kwestia wysokości należnego odszkodowania. Opierając się na opinii biegłego Sąd uznał za zasadne żądanie uzupełnienie wypłaconego odszkodowania w zakresie kosztów naprawy pojazdu w całości.

Odnosząc się do zarzutów pozwanego dotyczących najmu pojazdu zastępczego, Sąd nie podzielił zapatrywania, iż najem pojazdu nie był niezbędny, gdyż naprawę można było oddalić w czasie. Otóż dla rozstrzygnięcia sprawy w tym sensie pozostaje to bez znaczenia, gdyż tak czy inaczej naprawa miała nastąpić a to czy miałyby to nastąpić wcześniej lub później, dla samej zasadności najmu pojazdu zastępczego jest bez znaczenia. Nie ulega wątpliwości, iż powódka poniosła koszty owego najmu.

Odrębnego omówienia wymaga zarzut dotyczący korzystania z uszkodzonego pojazdu w toku najmu pojazdu zastępczego. Bezsprzeczne jest, iż jedne z oględzin zostały dokonane w okolicach zamieszkania powódki a różnica w przebiegu między 1 a 2 oględzinami wyniosła około 61 km. W ocenie Sądu nie obala to jednak wykazanej przez powódkę tezy o zasadności najmu pojazdu zastępczego. Biegły Z. G. wskazał w swej opinii, iż na czas technologicznej naprawy przypadają 2 dni na zamówienie i dostarczenie części oraz 1 dzień na czynności administracyjno – techniczne. Jedynie z samej tej informacji wynika, iż w toku naprawy powódka mogła pobrać samochód z serwisu celem umówienia się na oględziny pod swoim miejscem zamieszkania a takie zachowanie nie powodowałoby pozbawienia zasadności najmu pojazdu zastępczego w dniu oględzin. Jednocześnie odległość 61 km nie wykracza poza ramy racjonalnych odległości w toku poruszania się w Ł. w związku z przemieszczaniem pojazdu między jednymi a drugimi oględzinami.

Sąd uznał za uzasadnione również koszty prywatnej opinii w toku postępowania likwidacyjnego. Były one niezbędne by powódka mogła ocenić kosztorys pozwanego jako znacznie zaniżony (3.681,03 zł) w porównaniu do kosztorysu sporządzonego na zlecenie powódki (7.507,53 zł).

O odsetkach Sąd orzekł zgodnie z żądaniem, na podstawie art 481 k.c. w związku z art. 817 § 2 k.c. Powódka żądała odsetek od 8 listopada 2012 r. (za wyjątkiem części wynikającej z rozszerzenia powództwa). Natomiast już w dniu 9 stycznia 2012 r. pozwany podjął decyzję o wypłacie ustalonego przez siebie odszkodowania.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. art. 108 § 1 zd. 2 k.p.c., rozstrzygając o 100 % zasadzie odpowiedzialności pozwanego za koszty procesu.

Powyższe rozstrzygnięcie apelacją zaskarżyła pozwany w części obejmującej kwotę 1623,60 zł żądając zmiany wyroku w tej części i oddalenia powództwa w zakresie obejmującym koszty wynajmu pojazdu zastępczego ze stosowną zmianą orzeczenia o kosztach procesu i przy uwzględnieniu kosztów postępowania apelacyjnego. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucono naruszenie prawa procesowego to jest art. 233 k.p.c., 231 k.p.c. i 232 k.p.c., a także naruszenie przepisów prawa materialnego to jest art. 361 § 1 k.c. w związku z art., 6 k.c. i 822 k.c. poprzez przyjęcie, że powódka udowodniła celowość najmu pojazdu zastępczego.

W odpowiedzi na apelację powódka wniosła o jej oddalenie i zasądzenie na jej rzecz kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu apelacyjnym.

Rozpoznając apelację Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Apelacja jest bezzasadna, a podniesione w niej zarzuty chybione.

Sąd Okręgowy aprobuje ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd I instancji i wyrażone przez ten Sąd oceny prawne. Zarzuty skarżącego zawarte w apelacji nie zasługują na uwzględnienie.

Mimo że pozwany w pierwszej kolejności podnosi zarzuty zasadzane na naruszeniu przez Sąd I instancji przepisów prawa materialnego, należyte rozpoznanie apelacji wymaga odniesienia się wprzód do zarzutów odnoszących się w istocie z przepisów prawa procesowego. Jest bowiem zrozumiałe, że oceny zasadności zarzutów naruszenia prawa materialnego można dokonać wówczas, gdy stan faktyczny sprawy stanowiący podstawę rozstrzygnięcia, został prawidłowo ustalony.

Jako chybiony należy ocenić zarzut apelującego naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 233 § 1 k.p.c., polegający na ocenie zebranego w sprawie materiału dowodowego bez jego wszechstronnego rozważenia w oparciu o zasady logiki

i doświadczenia życiowego. Odnosząc się do powyższego zarzutu należy wskazać, iż w myśl art. 233 § 1 k.p.c. Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Ocena dowodów polega na ich zbadaniu i podjęciu decyzji, czy została wykazana prawdziwość faktów, z których strony wywodzą skutki prawne. Celem Sądu jest tu dokonanie określonych ustaleń faktycznych, pozytywnych bądź negatywnych i ostateczne ustalenie stanu faktycznego stanowiącego podstawę rozstrzygnięcia. Z uwagi na przyznaną sądowi swobodę w ocenie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. może być uznany za zasadny jedynie wtedy, gdy podstawą rozstrzygnięcia uczyniono rozumowanie sprzeczne z zasadami logiki bądź wskazaniem doświadczenia życiowego. W niniejszej sprawie Sąd I instancji opierając się na dokumentach, opinii biegłego i zeznaniach strony postępowania w sposób prawidłowy i wnikliwy ustalił istotne okoliczności przedmiotowej sprawy. W kontekście powyższych uwag należy stwierdzić, iż wbrew twierdzeniom apelującego w rozpoznawanej sprawie Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych w oparciu o cały zgromadzony materiał dowodowy i nie naruszył dyspozycji art. 233 § 1 k.p.c. Przeprowadzona przez tenże Sąd ocena materiału dowodowego jest w całości logiczna i zgodna z zasadami doświadczenia życiowego, zaś wszelkie podniesione w tym zakresie zarzuty stanowią w istocie jedynie polemikę z prawidłowymi i nie obciążonymi jakimkolwiek błędem ustaleniami Sądu pierwszej instancji. Ocena dowodów polega na ich zbadaniu i podjęciu decyzji, czy została wykazana prawdziwość faktów, z których strony wywodzą skutki prawne. Celem Sądu jest tu dokonanie określonych ustaleń faktycznych, pozytywnych bądź negatywnych i ostateczne ustalenie stanu faktycznego stanowiącego podstawę rozstrzygnięcia. Ocena wiarygodności mocy dowodów przeprowadzonych w danej sprawie wyraża istotę sądenia w części obejmującej ustalenie faktów, ponieważ obejmuje rozstrzygnięcie o przeciwnych twierdzeniach stron na podstawie własnego przekonania sędziego powziętego w wyniku bezpośredniego zetknięcia ze świadkami, stronami, dokumentami i innymi środkami dowodowymi. Powinna odpowiadać regułom logicznego rozumowania wyrażającym formalne schematy powiązań między podstawami wnioskowania i wnioskami oraz uwzględniać zasady doświadczenia życiowego wyznaczające granice dopuszczalnych wniosków i stopień prawdopodobieństwa ich występowania w danej sytuacji. Jeżeli z określonego materiału dowodowego Sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena Sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) i musi się ostać choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami, lub gdy wnioskowanie Sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo – skutkowych to przeprowadzona przez Sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona. Wobec faktu, że nie jest rzeczą Sądu Odwoławczego powielanie wyводу prawidłowo przedstawionego już przez Sąd Rejonowy, którego argumentację Sąd Okręgowy w całości podziela, w ramach niniejszego uzasadnienia poprzestać należy na odniesieniu się do zarzutów podniesionych przez skarżącego w apelacji.

Za bezzasadny, a wręcz niezrozumiały ocenić należy zarzut naruszenia art. 232 k.p.c. Artykuł ten wskazuje jedynie na obowiązek przedstawienia faktów i dowodów przez strony. Przepis ten nie stanowi podstawy wyrokowania sądu i z tego względu nie może mieć wpływu na poprawność wydanego przez sąd rozstrzygnięcia (wyr. SN z 15.2.2008 r., I CSK 426/07, L.). Adresatem komentowanej normy są strony, a nie sąd, co oznacza, że to strony obowiązane są przedstawiać dowody, a sąd nie jest władny tego obowiązku wymuszać. Nie może również co do zasady zastępować stron w jego wypełnieniu (wyr. SN z 7.11.2007 r., II CSK 293/07, L.).

Nie sposób także zgodzić się ze skarżącym, że w realiach rozpoznawanej sprawy brak było podstaw do przyjęcia, że powódka udowodniła celowość najmu pojazdu zastępczego. Zgodnie z treścią art. 363 § 1 k.c., naprawienie szkody powinno nastąpić według wyboru poszkodowanego, bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej. W rozpoznawanej sprawie poszkodowany dokonał wyboru naprawienia szkody poprzez przywrócenie uszkodzonego samochodu do stanu poprzedniego. Zatem, pozwany jest zobowiązany zwrócić poszkodowanemu uzasadnione wydatki poniesione na naprawę samochodu, w tym również koszty wynajęcia samochodu zastępczego, bowiem ponoszenie kosztów najmu pojazdu zastępczego pozostaje w normalnym związku przyczynowym z wypadkiem komunikacyjnym. Podstawową funkcją odszkodowania jest kompensata, tj. przywrócenie w majątku poszkodowanego stanu rzeczy, który został naruszony wyrządzeniem szkody, w granicach poniesionej szkody. W ocenie Sądu Okręgowego ponoszenie kosztów najmu samochodu zastępczego pozostaje

w normalnym związku przyczynowym z wypadkiem komunikacyjnym. Pozbawienie możliwości korzystania z przedmiotów majątkowych stanowi szczególny rodzaj szkody majątkowej, zwłaszcza wtedy, gdy przedmiot zaspokaja potrzeby, które mogą być zaspokojone zastępczo w drodze odpłatnego korzystania z najmu samochodu zastępczego. Poszkodowany ma prawo dysponować sprawnym pojazdem przez czas naprawy swojego samochodu, niezależnie od tego, do jakich celów służył mu uszkodzony pojazd. Szkodą są wszelkie koszty poniesione w związku ze zdarzeniem ją wywołującym których poszkodowana nie musiałaby ponieść, gdyby zdarzenie nie zaistniało i one stanowią o zmniejszeniu jej majątku. Przedłożenie przez powódkę faktury VAT, powoduje przerzucenie ciężaru dowodu, które wynika z domniemania faktycznego, iż skoro poszkodowana przedstawiła rachunek za wynajem pojazdu zastępczego, a jego autentyczność nie jest kwestionowana, to ubezpieczyciel sprawcy szkody ma obowiązek wyłożoną na wynajem pojazdu zastępczego kwotę zwrócić (art. 231 k.p.c.). Dopuszczając i przeprowadzając dowód z opinii biegłego Sąd orzekający uznał, że uzasadniony okres naprawy uszkodzonego pojazdu winien wynosić 9 dni roboczych, nie licząc dwóch dni wolnych od pracy. Na taki też okres powódka wynajęła pojazd zastępczy.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy nie znalazł usprawiedliwionych podstaw do uwzględnienia apelacji i działając na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

Mając na względzie wynik niniejszego postępowania, o kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy rozstrzygnął w oparciu o zasadę wyrażoną w art. 98 § 1 i 3 k.p.c.. Na koszty poniesione przez powódkę w postępowaniu apelacyjnym złożyło się wynagrodzenie jej pełnomocnika w osobie adwokata, ustalone w oparciu o § 2 ust. 1 i 2, § 6 pkt 3 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. 2013.461).